

Underbilag.

Redegørelse vedrørende arvelovsforslagets overgangsregel (§ 2) set i relation til typiske gensidige testamenter.

Såfremt der mellem to barnløse ægtefæller er oprettet et gensidigt testamente, efter hvilket formuen ved den længstlevendes død skal deles lige mellem deres „arvinger efter loven“, er der rejst spørgsmål om, hvorledes dette udtryk skal fortolkes i den situation, at den førstafdøde af ægtefællerne er afgået ved døden før gennemførelsen af det foreliggende lovforslag som lov — kun efterladende sig arvinger i de arveklasser, der bortskæres efter lovforslaget — mens den længstlevende først dør efter lovens gennemførelse.

Man har haft for øje det spørgsmål, om førstafdødes arvinger i de nu bortskårne arveklasser er blevet afskåret fra at tage arv ved den længstlevendes død som følge af den mellem de to dødsfald stedfundne ændring af de legale arveklasser.

Disse spørgsmål må i første række behandles som et almindeligt testamentsfortolkningsspørgsmål, der løses efter følgende retningslinier:

Hvis testamentets ordvalg og testators formodede vilje efter de sædvanlige testamentsfortolkningsprincipper fører til, at det er arveforholdene ved *førstafdødes* død, der skal lægges til grund ved fordelingen af arven efter ham, er problemet hermed løst, idet arven så må siges at være faldet, d. v. s. erhvervet af arvingerne efter den førstafdøde ægtefælle, ved dennes død. Forholdet bliver i så fald parallelt med situationen ved uskiftet bo med *livsarvinger*, hvor førstafdødes arvinger — hvis de dør før den længstlevende — virker som arveoverførende mellemed.

Findes der ikke holdepunkter i testamentet for at gennemføre en fortolkning som den

nævnte, er det fast antaget i teori og praksis, at arven til førstafdødes slægtninge først kan betragtes som faldet ved den længstlevendes død. Den enkelte arving har i så fald ikke erhvervet nogen ret ved førstafdødes død, og han optræder derfor heller ikke som arveoverførende mellemed.

Der opstår i dette tilfælde det spørgsmål, om testamentets ord „arvinger efter loven“ skal fortolkes i overensstemmelse med loven på testamentets oprettelsestidspunkt eller med loven ved arvefaldet (det vil sige ved den længstlevendes død). Også dette spørgsmål vil være at løse efter de almindelige testamentsfortolkningsprincipper. Disse fører til, at man — hvis der ikke findes positive holdepunkter i testamentet for det modsatte — må lægge loven på *oprettelsestidspunktet* til grund.

De sædvanlige principper for fortolkning af testamenter fører således til, at man i det af folketingsudvalget fremdragne tilfælde (hvor det må forudsættes, at der ikke er holdepunkter i testamentet for en modstående fortolkning) når til det resultat, at testamentet skal forstås således, at også førstafdødes arvinger i de nu bortskårne arveklasser skal tage arv efter ham ved længstlevendes død.

På dette grundlag står det tilbage at afgøre, om overgangsreglen i lovforslagets § 2 ændrer dette resultat. Efter denne bestemmelse er det tidspunktet for *arveladerens* død, der er det afgørende tidspunkt. Med hensyn til fortolkningen af ordet „arveladeren“ er det fast antaget i teori og praksis, at det også ved gensidige testamenter er *førstafdøde*, der skal betragtes som arvelader i